

Det kongelige justis - og beredskapsdepartement
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Dato: 07.06.2012
Vår ref.: 12-199
Deres ref.: 201201099 RBA/VB

Høringsuttalelse - NOU 2012:4 Trygg hjemme. Brannsikkerhet for utsatte grupper

Finansnæringens Fellesorganisasjon (FNO) viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 21. februar 2012 vedrørende NOU 2913:4 Trygg hjemme. Brannsikkerhet for utsatte grupper. FNO sitt svar er sendt per e-post til postmottak@jd.dep.no.

I det etterfølgende er våre kommentarer til de deler av NOUen som har størst betydning for forsikringsnæringen.

FNO vil kort kommentere noen av forslagene til de tekniske tiltakene som vi i overveiende grad synes er positive, men vi vil først kommentere omlegging av feiertjenesten med forslag til alternativ finansiering.

Feiertjenesten

I utredningens punkt 6.11.1.1.2. drøftes spørsmålet om feiervirksomheten skal endres slik at dagens feierressurser brukes der hvor det er størst risiko. Omprioritering av feiertjenesten er et fornuftig tiltak, men finansieringen av dette skjer i dag ved kommunal avgiftsinnkreving og er en tjeneste som dekker kommunens innbyggere. Ved å gå over til et mer "risikobasert" system som dekker alle må dagens kommunale avgiftsinnkreving og avgiftssystemer endres/avvikles. Rapporten foreslår to alternative finansieringsløsninger:

- *Alternativ 1: Alle eiere av bygg, herunder boligeiere og andre pliktige etter brannlovgivningen, pålegges en avgift som dekker kostnader til brannforebyggende arbeid i kommunen.*
- *Alternativ 2: Det opprettes et fond hvor en viss andel (1 til 3 %) av samlet brannpremie fra forsikringsselskapene hvert år avsettes til et eget fond for brannforebyggende tiltak. Dette er en velfungerende løsning i Finland. Det foreslås at Husbanken administrerer et slikt fond og kan benyttes til finansiering av feiertjenesten og ulike brannverntiltak rettet mot utsatte grupper.*

Videre nevner også utredningen om at hvis en andel av brannforsikringspremien inngår i et fond vil det kunne gi et betydelig økonomisk bidrag til utbedring av boliger, og vil kunne samordnes med forslagene over gjennom samlet administrering av Husbanken.

Spørsmålet om finansiering av offentlige tjenester og hvor forsikring krever inn "avgiften" i forbindelse med innbetaling av brannforsikringspremien, er et meget prinsipielt spørsmål. Det handler ikke om hvilken rolle forsikringsnæringen ønsker å ha på det brannforebyggende området, men om næringen skal ha en rolle som avgiftsinnkrever for å finansiere offentlige oppgaver.

FNO ser alternativ 1 som det eneste alternativet når feiertjenesten skal omlegges i henhold til forslaget i NOUen. Dette vil gi kommunene ansvar for selv å sørge for finansieringen av det brannforebyggende arbeide som feiertjenesten skal utføre, og de konkrete tiltakene som kommunen ønsker gjennomført. En slik løsning bør ikke føre til nytt stort kommunalt byråkrati og vil sannsynligvis gi kommunene incitament både for effektiv målrettet innsats og som har en positiv kost/nytte verdi.

Alternativ 2 med et fond i Husbankens regi tror vi vil være byråkratiserende og mindre kostnadseffektivt enn alternativ 1. I tillegg vil ansvaret kunne pulveriseres i forhold til at verken huseiere eller kommunene vil ha et forhold til inntektssiden av denne finansieringsmodellen. For den enkelte huseier vil det dreier seg om en mindre økning i brannforsikringspremien, men de vil ikke kunne se sammenhengen eller stille spørsmål om dette går til målrettet innsats i egne kommuner. For kommunene kan dette bli en sovepute ut i fra at det ikke trengs å stille krav til å se sammenheng mellom ønskede brannforebyggende tiltak og hva dette reelt sett vil kreve av finansiering og hvem som faktisk betaler for tiltakene.

Hvis kommunen får en avgiftshjemmel vil brannforebygging blir en naturlig del av kommunes plan- og budsjettbehandling og den enkelte kommune vil få et nærmere forhold til hva som kreves av innsats for å opprettholde god brannhygiene i egen kommune.

Brannetterforskningsgrupper

FNO støtter opp om forslaget om å opprette en brannetterforskningsgruppe bestående av politiet, El-tilsynet og brannvesenet, i hvert politidistrikt. Det er etablert brannetterforskningsgrupper tre steder i landet, som kan vise til høyere oppklaringsprosent enn steder der det lokale politiet har forestått etterforskningen. Det vil være ensidig positivt å oppnå en riktigere brannstatistikk, som kan føre til ytterligere målrettede tiltak.

Statistikk

FNO støtter forslaget om å utvikle bedre statistikk og kunnskap om risikofaktorer og årsaksforhold. Det er for dårlig statistikk over branner som rammer denne gruppen, både når det gjelder antall og omfang på brannene, hvor mange som dør i slike branner og spesielt hvor mange som blir skadet. Her bør det klargjøres hvordan for eksempel DSB kan settes i stand til å få samlet nødvendige skadedata for alle de aktuelle områdene.

Tilsyn i boliger

Rapporten peker på behov for økt sikkerhet i boliger. Det betyr at innsatsen må rettes inn mot oppsøkende virksomhet i folks hjem, med konkrete risikovurderinger og oppfølgende tiltak. Kommunen må få et klarere ansvar for det forebyggende arbeidet, og at det på sentralt nivå må tydeliggjøre kommunens plikter til å følge opp utsatte grupper. Kommunene må ha større lokal frihet til å prioritere tilsynsoppgaver samt forenkle adgangen til å føre tilsyn med boliger.

Tilsvarende synspunkter har vært fremmet tidligere. Det har til dels problematisk å få gjennomslag for en slik tankegang i en del kommuner. Argumentene fra kommunen har i denne sammenheng gått på arbeidsbelastning, kompetanse og ikke minst redsel for å bli stilt til ansvar for feilvurderinger. Det hele denne rapporten tar til orde for, slik vi ser det, er å legge til rette for tverrfaglig og "tverr-etatlig" samarbeid for å bedre sikkerheten for utsatte grupper. Dersom synspunktene i rapporten skulle få gjennomslag, så vil det naturlig nok fremme behov for kompetanseheving innen risikovurdering av brannsikkerhet, og da spesielt for de hjemmebaserte tjenestene.

Begge deler, dvs. tverrfaglig og "tverr-etatlig" samarbeid samt kompetanseheving, krever ressurser, både økonomisk og personellmessig. Det er svært viktig at denne NOUen, dersom den skal få den effekten som synes ønskelig, følges opp med midler og tiltak som setter kommunene i stand til å løse de utfordringene rapporten faktisk byr på. De kommunale hjemmetjenestene rundt om i det ganske land er allerede presset på både personellressurser og økonomi. Etter vårt syn vil det allikevel være mulig å kunne gjennomføre en effektiv "brannsjekk" med enkle midler. Det er vist bl.a. gjennom et prosjekt som et av våre medlemmer har gjennomført i Oslo kommune

Endringer i brannregelverket. Forebyggende arbeid i brannvesen.

Det er blandet erfaring med kommunenes arbeid med risiko- og sårbarhetsanalyser. Her er det viktig at fylkesmannen får et særskilt ansvar for å følge opp at denne jobben blir gjort, og at det er entydig hvem som har ansvaret for risiko- og sårbarhetsanalyser og årlige tilsynsplaner i kommunen. Det bør være en presisering av at fylkesmannen har ansvar for å kontrollere at kommunens arbeid med risiko- og sårbarhetsanalyser og følgende tiltaksplaner, entydig er plassert ansvarsmessig i kommunen og blir fulgt opp på en skikkelig måte.

Brannvesenets adgang til å gjennomføre tilsyn

Dette gjelder egentlig alle typer boliger. Kontrollbehovet er der selv om det ikke er ildsted og pipe i bygningen. Her må brannvesenet få en lovlig adgang til alle boliger. Her savnes en presisering av at brannvesenet også må få ansvar for å gjøre tilsyn med bygningens brannvarslings- og håndslukkeutstyr.

Kontroll av det elektriske anlegget

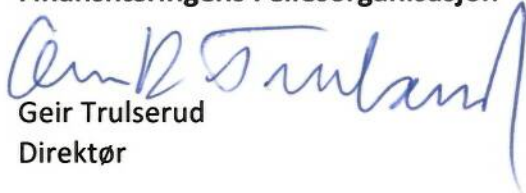
FNO savner blant annet en løsning med krav om ekstern periodisk kontroll av det elektriske anlegget i disse boligene. Vi antar at evnen/kunnskapen/muligheten til å passe på at boligens elektriske anlegg og bruk av elektrisk utstyr kan gi en utfordring for noen av de brukergruppene det er snakk om her. Her burde det enkelt komme på plass en løsning med krav om ekstern periodisk kontroll av det elektriske anlegget/bruk av elektrisk utstyr.

Oppsummering

FNO støtter i all hovedsak de foreslåtte tiltakene i rapporten, som vist i modell under for vurdering og oppfølging av brannsikkerhet i boliger. Det er nødvendig med konkrete tiltak, for å redusere risikoen for de mest risikoutsatte gruppene i samfunnet. Det er en nødvendighet at gjennomføring av tilsyn i boliger blir igangsatt, noe som krever handlingskraftige kommuner. Elkontroll må være et naturlig element, i tillegg til de nevnte, for å redusere brannrisikoen. Finansiering av tiltakene bør ikke skje via innkreving av brannpremien.

Med vennlig hilsen

Finansnæringens Fellesorganisasjon

Geir Trulserud
Direktør